

Tlačová správa

Výstava troch zreštaurovaných diel Želmíry Duchajovej - Švehlovej.

Výstava sprístupnená v Turčianskej galérii od 5. mája do 31. júla 2022 predstavuje verejnosti tri komplexne zreštaurované olejomaľby od slovenskej autorky Želmíry Duchajovej Švehlovej. Želmíra Duchajová – Švehlová (1880 - 1955) bola prvou akademicky vzdelanou slovenskou maliarkou. Študovala na Umeleckej škole spolku umelkyní v Berlíne (1906 - 1910) a portrétnu maľbu na Dámskej akadémii výtvarných umení v Mníchove (1910 - 1914). Od roku 1919 žila a pôsobila v Martine, najprv ako učiteľka kreslenia, neskôr ako maliarka v slobodnom povolání. V rokoch 1918 – 1943 bola spoluorganizátorkou slovenského ženského hnutia, v rokoch 1920 – 1946 bola podpredsedníčkou spolku Živena. Duchajová bola predstaviteľkou maliarstva svetla – luminizmu, ktorý bol stredoeurópskou verziou impresionizmu. Narábanie s farebnou škvrnou a svetlom nadobudlo v jej maľbe kvalitu samostatnej stavebnej zložky architektúry obrazu, táto sústredenosť na vnútorné, čisto maliarske problémy tak Duchajovú už odkazovala do vývojovo novej problematiky postimpresionizmu. Jej prvá výstava sa konala v roku 1918 v Hodoníne. Po vzniku Československa vystavovala viackrát v Martine, v Bratislave i v Košiciach. Tvorba Želmíry Duchajovej – Švehlovej je charakteristická prevahou lyrických plenérov (maľovanie vo voľnej prírode priamo pred krajinným motívom), žánrovými portrétmi, krajinkami a zátišíami. Jej diela sa zachovali vo veľmi skromnom počte a väčšina z nich sa nachádza práve v zbierke Turčianskej galérie. Diela „Moja matka“, „Otec“ a „Spiaci chlapec“ sa podarilo zreštaurovať vďaka finančnej podpore Fondu na podporu umenia a podpore Žilinského samosprávneho kraja. Reštauroval ich Mgr. Štefan Kocka, diplomovaný reštaurátor, člen Komory reštaurátorov, s ktorým galéria už v minulosti spolupracovala na viacerých úspešných projektoch. Výstavu zreštaurovaných diel doplní podrobná dokumentácia, ktorá zachytáva kompletný proces náročných reštaurátorských postupov a animačné aktivity pre organizované skupiny.

Eva Mužilová

TURČIANSKA GALÉRIA V MARTINE

Daxnerova 2
036 01 Martin
Tel.: +421 43 4224448
+421 905 529 447

IČO 36145327
DIČ 2020598327

www.turiegallery.sk

